

■ Studiu AFEER: Prosumatorii pun presiune uriașă pe rețelele electrice
PAGINA 3

■ Criza vaccinării: rujeola revine puternic pe fondul dezinformării și al blocajelor din sistem
PAGINA 10

■ PATRICK MIRBACH, THE LUX COLLECTIVE / Luxul experiențial cucerește turiștii români; Strategia The Lux Collective pentru Europa de Est
PAGINA 11

■ Tensiuni în coaliție, pe execuția PNRR: acuzații de întârzieri, asigurări de continuitate
PAGINA 12

GRAM AUR = 691,4237 RON

FRANC ELVEȚIAN = 5,5781 RON

EURO = 5,0953 RON

DOLAR = 4,2940 RON

Uniunea Europeană - De la piață deschisă la protecție geo-economică

Dosar în Serial BURSA - Analiza blocurilor economice (Episodul 2)

COORDONATORUL STUDIULUI:
FLORIAN GOLDSTEIN

După ce Episodul 1 a documentat modelul nord-american de integrare industrială protejată, acest al doilea episod analizează strategia europeană de transformare într-o caremată geo-economică. Dacă America de Nord își apără lanțurile de aprovizionare prin reguli de conținut regional, Uniunea Europeană își apără piața prin standarde climatice, digitale și de protecție a consumatorului.

UE rămâne cea mai integrată piață unică din lume în interior, dar a ridicat în jurul ei un „scut” sofisticat de instrumente defensive:

■ **Mecanismul de Ajustare la Frontiere (CBAM):** Taxează amprenta de carbon a importurilor, protejând producătorii interni de concurența neloială a țărilor fără taxe de mediu.

■ **Instrumentul Anti-Coerțire (ACI):** Permite o ripostă rapidă (tarife, restricții) atunci când partenerii externi încearcă șantajul economic asupra unui stat membru.

■ **Cadrul Temporar de Criză și Tranziție (CTCT):** Relaxează regulile ajutoarelor de stat, permițând „egalarea” subvențiilor oferite de SUA sau China pentru a menține industria în Europa.

1. Nucleul Intern: Piața Unică sub Presiune

Libertățile fundamentale rămân

ne schimbate, însă intervenția statului în economie s-a transformat pentru a răspunde fragmentării globale.

■ **Relaxarea Ajutoarelor de Stat:** Prin CTCT, UE permite guvernelor naționale să subvenționeze masiv industria verde. Noua „clauză de alimire” (Matching Clause) permite unui stat membru să ofere unei firme aceeași sumă pe care aceasta ar primi-o în afara UE (ex: prin IRA în SUA).

■ **Standardizarea ca Putere:** UE folosește piața sa de 450 de milioane de consumatori pentru a impune „Efectul Bruxelles” - standarde globale în inteligența artificială (AI)

AVERTISMENT
Dosarul în Serial „Analiza blocurilor economice” - se adresează publicului specializat al Zărilor BURSA, în care sunt investitori, iar ca sunt manageri sau decidenți administrativi ori politici. Iată să îl exclude pe cel care vor să se specializeze, dispunând să poartă o lăcrăuă (uneori în jurul ei) sau citind, tablele la bază pe surse de primă mână.

Act) și sustenabilitate. (vezi tabelele 1.1 și 1.2)

2. Frontiera Externă: Filtre Verzi și Anti-Coerțire

Schimbarea majoră de filozofie este trecerea de la comerțul liber la „comerțul sigur”.

■ **CBAM:** Intrat în faza de aplicare deplină, acesta taxează „amprenta de carbon” la intrarea în UE. Este prima barieră climatică din lume, menită să prevină relocarea industriilor europene în țări cu reguli laxă (carbon leakage).

■ **ACI:** În vigoare din decembrie 2023, instrumentul oferă UE capacitatea de a bloca accesul la piața sa pentru țările care folosesc presiuni economice în scopuri politice.

(continuare în pagina 11)

Scădere masivă pentru Bitcoin la începutul anului; Perspectivile criptomonedei

● Mike McGlone, Bloomberg: „Bitcoin a demonstrat că nu este aur digital” ● Geoff Kendrick, Standard Chartered: „Investitorii în ETF-uri, dintre care mulți înregistrează pierderi, sunt mai predispuși să își reducă expunerea decât să cumpere pe scădere” ● Jurrien Timmer, Fidelity: „Este greu de spus dacă 60.000 de dolari reprezintă minimul pentru Bitcoin, însă presupunerea mea este că da, iar după câteva luni de consolidare, următoarea piață «bull» ciclică va începe”

Bitcoin are un început de an marcat de o scădere puternică, cea mai vestită criptomonedă a lumii tranzacționându-se ieri, în a doua parte a zilei, cu 22% sub nivelul de la finele anului 2025 și cu 45% sub recordul istoric de aproape 125.000 de dolari din octombrie anul trecut, potrivit datelor furnizate de platforma Investing.com.

Declinul a fost marcat de o volatilitate accentuată, lichidând masive ale pozițiilor cu efect de levier și un sentiment general de evitare a riscului, care a determinat o conolare mai strânsă a pieței crypto cu unele zone ale piețelor de acțiuni aflate în scădere.

În plus, președintele macroeconomic, precum îngrijorările privind creșterea economică globală și incertitudinea privind perspectivele ratelor dobânzilor, au împins investitorii către active tradiționale de refugiu, precum aurul, în timp ce lipsa clarității în materie de reglementare, în special în SUA, a afectat încrederea investitorilor în zona crypto, se arată într-un articol publicat de CoinDesk în a doua parte a săptămânii trecute.

Chris Waller, Fed: „Cred că a existat un val amplu de vânzări pur și simplu pentru că firmele din finanțele tradiționale care au intrat în acest segment au fost nevoite să își ajusteze pozițiile de risc”

Actualul recul al Bitcoin poate fi determinat de ieșirea investitorilor instituționali din poziții, intrucât piața crypto prezintă încă un risc prea mare pentru aceștia, conform unui articol publicat în a doua parte a săptămânii trecute de CoinTelegraph. Potrivit sursei menționate, deși marile instituții financiare dispun de capital semnificativ pe care îl pot direcționa către piața crypto, apelul lor pentru risc este mult mai redus decât cel al investitorilor de retail, iar Bitcoin este încă perceput pe scară largă drept un activ riscant.

Chris Waller, guvernatorul Rezervei Federale a Statelor Unite, a vorbit recent în acest sens la o conferință legată de politici monetare. El a afirmat că o mare parte din „euforia” din jurul crypto, care a însoțit noua administrație a președintelui Donald Trump, se estompează acum.

„Cred că a existat un val amplu de vânzări pur și simplu pentru că firmele din finanțele tradiționale care au intrat în acest segment au fost nevoite să își ajusteze pozițiile de risc”, a spus Waller, citat de CoinTelegraph.

Directorul general al Galaxy Digital, Mike Novogratz, a declarat săptămâna trecută într-un interviu acordat la CNBC că industria crypto atrage „instituții în care oamenii au o toleranță diferită la risc”.

Investitorii de retail nu intră în crypto pentru că vor să obțină un randament anualizat de 11%... Într-o declarație cu ocazia de 30 de ani, de opțiuni, de 10 on”, a afirmat Novogratz, citat de CoinTelegraph.

Conform Administrației de active crypto Gray Scale, evoluția recentă a prețului Bitcoin este mai strâns corelată cu acțiunile din sectorul software ale unor companii cu evaluări ridicate, decât cu a unor active considerate istoric stabile, precum aurul sau alte metale prețioase.

Strategul Bloomberg pentru materi prime, Mike McGlone, cunoscut și ca un sceptic al criptomonedei, susține că Bitcoin rămâne un activ extrem de volatil.

ANDREI IACOMI

(continuare în pagina 4)

Perna moale pe care se culcă neputința

Rezultatele obținute de sportivii români la JO de la Milano se încadrează în linia obișnuită. Nicio surpriză, nicio dezamăgire cumpănită, doar participare.

„Important este să participi, nu să câștigi” este un celebru motto oficial al Jocurilor Olimpice moderne, preluat de Pierre de Coubertin de la un episcop de Pennsylvania. Dezaviză olimpică de spre frumusețea participării a fost gândită pentru imobilitatea sportului, nu pentru justiciă democratică. La noi, ca și devenit, de ani buni, un paravan comod, o pernă moale pe care se culcă înșelă neputința, lipsa de strategie și eterna improvizație.

Totuși, pentru delegația noastră se

nasc câteva întrebări: cât de important este doar să participi? Care este rolul naturalizării? Dăm un exemplu: sportivii noștri importăți din Rusia, Dmitri Șamșev și Anastasia Tolmacheva, au obținut locurile 38 și 56 în probele de pur suit ale competiției de biathlon.

România nu merge la Jocurile Olimpice de iarnă ca să concete. Nici nu a contat vreodată. Merge să fie prezentă în fotografie. Ca să fiize prezența. Ca să poată spune, cu un aer satisfăcut, că „obiectivul a fost îndeplinit”: participare, experiență, autodepășire. Termeni frumoși, dar goi, atunci când clădirile se pierd constant în a doua jumătate a secolurilor.

(continuare în pagina 9)

Cheltuielile militare ale SUA - traiectorie ascendentă pe termen lung

Cheltuielile pentru apărare ale SUA au trecut prin mai multe cicluri din 1997 până în prezent, dar traiectoria pe termen lung este ascendentă, potrivit visualcapitalist.com, care a realizat un clasament al acestor cheltuieli, în baza datelor oficiale, arătând cum s-au modificat sumele sub fiecare președinte și partid de guvernământ. Pentru anul viitor, bugetul propus de Statele Unite ale Americii pentru apărare este unul record, de 1,5 trilioane de dolari.

Creștere constantă în anii 2000 și 2010

La sfârșitul anilor 1990, în mandatul președintelui Bill Clinton, cheltuielile americane pentru apărare se situau în jurul nivelului de 500 de miliarde de dolari (termeni reali). Cheltuielile au crescut semnificativ în anii 2000, în timp al mandatului

lui George W. Bush, în contextul războaielor din Afganistan și Irak, atingând nivelul de peste 900 de miliarde de dolari înainte de 2010. Bugetele au continuat să fie menținute ridicate pe tot parcursul mandatului.

La începutul anilor 2020, cheltuielile au rămas ridicate sub președintele Donald Trump și Joe Biden, cu bugete cuprinse între 900 de miliarde de dolari și peste 1 trilion de dolari. Bugetul apărării pentru 2026, aprobat de Congres, a ajuns la 901 miliarde de dolari, în timp ce propunerile pentru 2027 au dus această cifră și mai sus.

Recent, președintele Donald Trump a anunțat o propunere pentru un buget militar de 1,5 trilioane de dolari în 2027, reprezentând o creștere de aproximativ 50% față de nivelurile actuale, menită să extindă capacitatea și să accelereze modernizarea. (A.V.)

(continuare în pagina 12)

România planetară

Cătălin Avramescu

Aș vrea să luăm înțeles. Este bine ca politicienii să își propună scopuri ambicioase. Singura problemă este la fel ca la începutul anilor 2000, cheltuielile au rămas ridicate sub președintele Donald Trump și Joe Biden, cu bugete cuprinse între 900 de miliarde de dolari și peste 1 trilion de dolari. Bugetul apărării pentru 2026, aprobat de Congres, a ajuns la 901 miliarde de dolari, în timp ce propunerile pentru 2027 au dus această cifră și mai sus.

La sfârșitul anilor 1990, în mandatul președintelui Bill Clinton, cheltuielile americane pentru apărare se situau în jurul nivelului de 500 de miliarde de dolari (termeni reali). Cheltuielile au crescut semnificativ în anii 2000, în timp al mandatului

flat la Conferința de Securitate de la Munchen, actualul ministru al Apărării, un nume Radu Miruță (USR), a făcut o declarație care merită comentată. „Lumea se schimbă rapid, iar România trebuie să fie printre cei care influențează această schimbare, nu printre cei care o privesc de pe margine”. Sincer, nu am auzit ceva atât de trântit de la declarația lui Mircea Geoană, din vremea când își făcea planuri să devină Președinte. Peședistul Geoană susținea atunci că, dacă va fi ales ca șef al statului, va trimite un român în cosmos.

Aș vrea să fie bine înțeles. Este bine ca politicienii să își propună scopuri ambicioase. Și nu cred că România este fatalmente de stătută să fie o țară de categoria II-a. Însă excepția o limită care nu trebuie depășită. Noi nu putem produce mere suficiente pentru rafturile supermarketu-

rilor și ministrul Miruță vrea să schimbe lumea? Drumurile noastre sunt pline de gropi și fostul șef al PSD-ului îi privește spre orbita Pământului?

Observăm, în aceste exemple, două forme grave de megalomanie. Vorbă lui Ilie Moromete: „Pe ce te bazezi?”. Scările din România sunt în curând și tabla înmulțiri va ajunge „la secret”. Administrația publică este atât de incompetentă încât simplul gest de a merge, în fiecare zi, la serviciu, a devenit o afacere riscantă. În loc să adreseze aceste probleme, Miruță vorbește despre rolul planctur al României.

De la PSD nu avem nici o speranță. „Rețuram unamă” a acestu partid este căa strolăci. Nu merită să discutăm nici de PNL, partidul în care s-a înscris a autoarea bizarului proiect numit „România Educată”.

(continuare în pagina 3)